

TEXTUL ROMÂNESC AL MEMORIULUI PREZENTAT DE DOMNUL
IULIU MANIU FÜHRERULUI ADOLF HITLER, în limba germană, și
DUCELUI B. MUSOLINI în limba italiană

Ianuarie 1941

EXCELENȚĂ,

Cine sunt succesorii legali ai Monarhiei Habsburgice

Noi Români suntem, în ce privește teritoriile românești, succesorii de drept ai monarhiei Austro-Ungare desființată, în aceeași măsură în care Germania, Italia și chiar Ungaria sunt succesoare pe teritoriile lor naționale, moștenite de la monarhia habsburgică și stăpânite de ele.

Noi nu am fost “favorizații” tratatului de la Trianon și ai conferinței de pace de la Paris, ci în unele privințe chiar nedreptățiții ei, pentru că ni s-a fixat o linie de demarcație nedreaptă și pentru că tratatul de la Trianon nu a respectat hotărârile dela Alba Iulia și nici pe cele stabilite în tratatul încheiat de România în 1916, cu aliații ei.

Tratatul de la Trianon a stabilit hotare pe cari noi le-am primit numai siliți de un Ultimatum, ce ne-a fost adresat de Marile Puteri aliate, la finele anului 1919.

Rectificarea hotarelor în favoarea statului ungar s’a făcut chiar la Trianon, rectificare pe care am primit-o de dragul păcii. Între timp procesul de disoluție al statului ungar a continuat. S’a înstăpânit acolo regimul bolșevic, de care Ungaria a scăpat grație armatei române, armată care a fost primită la intrarea ei în orașele maghiare, cu flori de populația maghiară. Armata noastră a trebuit să intre în Budapesta pentru a apăra astfel noile hotare atacate de regimul bolșevic.

Întreaga Transilvanie, până la hotarele ei dinspre Vest, o stăpânim în baza ființei noastre autohtone și în baza realităților etnice. Ea formează nu numai leagănul poporului românesc, ci și cetatea de apărare a neamului nostru, care este cu 58,4% * în majoritate românească. Orice ciuntire a acestui teritoriu însemnează cea mai mare nedreptate pentru români și încălcarea tuturor considerentelor care trebuie să reglementeze așezarea și conviețuirea popoarelor într-o lume civilizată.

*După expatrierea coloniștilor sași, în Germania, proporția majorității românești din Transilvania a crescut-notă G.G.Copil.

Realitatea etnică pe care o constituie majoritatea românească a populației din Transilvania, nu poate fi doborâtă prin existența unor enclave minoritare, care sunt efectul unor infiltrațiuni sprijinite de un regim dușman nouă, tocmai cu scopul de a întrerupe continuitatea noastră geografică și etnografică și de a justifica pretențiunile asupra teritoriului nostru național.

Noi dorim pacea în centrul Europei și o prietenească vecinătate cu Ungaria. Dorim să avem cele mai bune relațiuni cu concetățenii noștri maghiari, cari trebuiesc înzestrați cu depline drepturi, dar pe acestea nu le putem răscumpăra prin concesiuni teritoriale, pentru că noi nu deținem teritorii ungare, ci numai teritoriile noastre proprii, pe care le-am luat în stăpânire în baza principiului unității naționale și a dreptului de autodeterminare. Teritoriile noastre naționale, pe care le-au posedat Ungaria înainte de Adunarea dela Alba Iulia le-au avut în stăpânire în urma unor conjuncturi internaționale favorabile și în temeiul forței militare a monarhiei habsburgice. Dovada este faptul că îndată după prăbușirea monarhiei habsburgice le-a pierdut și în zadar au încercat în două rânduri, să le recâștige, prin forța ei proprie.

Autonomia Transilvaniei

În ce privește afirmația maghiarilor că Ungaria “milenară” are drept istoric asupra Transilvaniei, constatăm că Ardealul niciodată n’a fost încorporat, în mod organic și de drept public în Ungaria, până în 1867. Istoria Ardealului cunoaște trei perioade principale:

- 1/. Epoca voivodatelor din timpurile străvechi până în 1526;
- 2/. Epoca principatului independent de la 1526 până la 1621;
- 3/. Epoca marelui Principat autonom până la 1867.

În cele trei epoci Ardealul avea administrație, justiție și puteri legiuitoare proprii, cu singura deosebire, că pe vremea Principatului autonom, împărații Austriei, cari erau și regi ai Ungariei, în același timp erau și Principii ai Ardealului, dar cu toate acestea Principatul era realmente autonom sub o putere centrală cârmuită de la Viena.

Limba oficială a Ardealului era, tot timpul cea latină și nimic nu dovedește mai mult situația de completă independență a Ardealului față de Ungaria decât împrejurarea că dietele ungurești din Pressburg (Bratislava) și Budapesta și opinia publică din Ungaria aveau neîncetat în fruntea preocupărilor lor realizarea unei uniri între Ungaria și Ardeal.

Dar majoritatea populației, formată din Românii din Ardeal, s’a împotrivit totdeauna acestor tendințe de unire cu Ungaria, în special în 1848, când au trecut la o revoluție sângeroasă, prin care și-au arătat hotărârea lor de voință

de a nu admite cu nici un preț o contopire a Ardealului cu Ungaria. Rezistența aceasta a izbutit, întrucât maghiarii nu au putut realiza unirea dorită de ei, decât cu prilejul tranzacțiunii încheiate în 1867 cu Dinastia habsburgică. Această casă domnitoare a sacrificat poporul român tendințelor maghiare, fiind silită să încheie tranzacția aceasta în urma pierderii războiului din 1866.

Evident că, îndată ce monarhia habsburgică s'a prăbușit, Ungaria a trebuit să renunțe la dominațiunea sa susținută, în chip meșteșugit, de puterea habsburgică și a trebuit să sufere ca părțile locuite de alte neamuri să fie alipite țărilor de același neam, în baza principiului autodeterminării și a unității naționale.

Situația etnică în Transilvania

Dacă din punct de vedere istoric maghiarii și statul ungar nu au dreptul să dispună asupra sorții Transilvaniei, cu atât mai puțin îi îndreptătesc la aceste considerațiuni trase din situațiunea etnică. Poporul românesc formează majoritatea absolută a locuitorilor transilvăneni, având 58,4%. Din 23 județe ale Transilvaniei, în 17 românii au majoritatea absolută, în trei județe au majoritatea relativă și numai în trei județe (cele secuiești) sunt în minoritate. În județele cu majoritate românească relativă, numai în jud. Mureș urmează după numărul Românilor cel al maghiarilor, în celelalte două, ca importanță numerică, după români urmează germanii. Este deci de remarcat, ca o împrejurare de o importanță decisivă, că în toate județele mărginașe cu Ungaria (Arad, Bihor, Sălaj, Satu-Mare), Românii sunt în majoritate absolută de peste 60% și că ungurii nu trec în nici unul din aceste județe peste 30%, iar în județul Maramures, abia ating 6,2%.

În întreaga Transilvanie maghiarii și secuii abia formează 24,5% a populației și câtă vreme românii sunt așezați în continuitate geografică și etnică, maghiarii sunt lipsiți în așezarea lor de această continuitate, fiind despărțiți de secuii din Estul Transilvaniei prin mase compacte românești și de maghiarii din Ungaria, cu excepția celor trei plase din Bihor, și Sălaj. În schimb continuitatea geografică și etnică a poporului român cu cei din vechiul regat (Oltenia, Muntenia și Moldova) este evidentă și de nimic tulburtă, în afară de județele secuiești care însă nu prezintă nici un fel de obstacol economic, cultural sau de comunicație în ce privește viața națională românească și de stat unitar a României.

Situația social-economică

Ca structură socială, poporul românesc este un popor agricultor, în imensa sa majoritate așezat în comune rurale, tot așa ca și poporul maghair, cu deosebire că distribuția pământului între țărani, în comunele românești, este cu mult mai sănătoasă, decât în cele maghiare. Pulverizarea pământului în comunele românești nu a luat proporții, precum nici formularea noilor proprietăți mijlocii sau mari, după reforma agrară, nu s'au început.

Este adevărat că în multe din comunele urbane elementul românesc este inferior celui neromân. Este însă o împrejurare hotărâtoare în această privință, că în comunele urbane elementul cel mai puternic este cel german, pe urmă cel evreiesc, iar orașele astăzi în bună parte maghiare, Cluj, Turda, Zalău, Aiud, au fost odinioară germane și s'au maghiarizat în cursul vremilor, în urma presiunii vieții de stat și a politicii de maghiarizare. Aceste orașe însă, fără nici o presiune românească, câștigă tot mai multe elemente românești, astfel că în mod natural ele se vor asimila în scurtă vreme mediului românesc în care sunt așezate.

Ca element social economic este de o importanță a constata că marile întreprinderi industriale și comerciale din Transilvania deși erau protejate și înființate de puterea statului maghiar, nu erau proprietatea particularilor maghiari, ci acelea care nu erau în posesiunea germanilor, erau evreești. Este de ajuns să amintim că industria forestieră, textilă, de piele, de fier, carboniferă, de spirt, ca și morăritul industrial, asemenea și marile institute de asigurare și credit, cu foarte puține excepțiuni, au fost și sub dominațiunea maghairă în mâna acționarilor sau proprietarilor evrei, tot așa ca și comerțul cu vite și de produse agricole. Dominațiunea română începută abia de 20 de ani, a dat vădite semne de îndreptare a acestor situațiuni.

Astfel putem afirma cu certitudine, că în afară de insituițiile conduse de stat, administrație și școli, viața socială, economică, nu a avut un caracter maghiar nici sub dominațiunea ungurească. Mia mult: chiar mișcarea literară maghiară sub dominațiunea românească în Transilvania a luat un avânt genuin maghiar, mai pronunțat maghiar-ardelenesc, decât oricând altă dată. Iar bunăstarea țărănimii maghiare, după reforma agrară făcută de noi, precum și propășirea industriei ardelenice, în conjunctura foarte favorabilă a apropierii imediate și a comunicației foarte mult ușurată cu vechiul regat român, au luat un avânt pe care nu l-au cunoscut niciodată înainte.

Educația publică însăși a luat un avânt considerabil chiar și la populațiunea maghiară. Dovadă că numarul știutorilor de carte a crescut în județele din Transilvania în medie cu 17% chiar și în județele secuiești.

Problema politică a Transilvaniei

Din toate acestea se pune de la sine întrebarea: pe ce se întemeiază oare revizionismul maghiar cu lozinca “ Ardealul înapoi, totul înapoi”? Pe drepturi istorice ? Ele nu pot fi decât imaginare. Rezultă aceasta din cele expuse mai sus și din faptul că nici un drept istoric nu poate fi mai valabil decât cel pe care-l întemeiază miile de ani, câtă vreme înaintașii noștri geto-daciilocuiau acest pământ și pe care îl alcătuiesc cei 1800 ani dela colonizarea romană încoace, petrecuți de Neamul românesc în neîncetata luptă dată pentru existența sa națională, luptă al cărui rezultat este însăși ființa noastră de astăzi.

Dacă din punctul nostru de vedere deslipirea unor teritorii din patrimoniul nostru național este o nedreptate , din punctul de vedere al intereselor permanente europene o greșeală regretabilă. Ea va avea drept consecință o continuă turburare a păcei și a liniștei în această parte a lumii. Nimeni nu se poate legăna în iluzia deșartă, că Neamul Românesc, compus din peste 16 milioane de suflete, așezat într-o continuitate geografică, cu o unitate culturală desăvârșită și cu o conștiința națională trează, va suferi, va suferi în liniște desmembrarea sa, după ce a cucerit și a înfăptuit odată unitatea sa națională, care este ținta și singura condiție de desăvârșire a tuturor popoarelor civilizate. Nimeni nu va putea crede că poporul românesc se va resemna și va suferi în liniște , ca peste 4 milioane de suflete românești să fie îndepărtate din trupul Națiunii și zeci de mii de kilometri patrați să fie rupți din teritoriul național.

Este în interesul Europei întregi, ca la gurile Dunării și în puternica fortăreață a Carpaților de est să stăpânească un popor vrednic și numeros și să fie realizat prin el un regim consolidat, capabil să suțină pacea și liniștea.

Acest popor nu poate fi decât cel românesc. La aceasta îl predestinează așezarea sa geografică, numărul său covârșitor față de celelalte popoare din bazinul Dunării, firea sa tolerantă și aptitudinile sale culturale. El nu poate fi desmembrat și din nou subjugat, căci ar deveni el însuși un izvor și un factor de neliniște. Este cu siguranță de prevăzut , că nemulțumirea și jignirea alor 16 milioane de oameni va fi un izvor de neliniște și de permanentă rivalitate între cei cari vor dori să profite în folosul lor de tragedia sufletească a celor despărțiți cu forța.

Dacă enclavele minoritate din Transilvania au interese naționale de ocrotit, această țintă se poate realiza și pe altă cale decât prin ruperea teritoriilor naționale dela patrimoniul Națiunii române.

Fidelitatea maghiară față de Axă

Ungurii invoacă în favoarea lor, că încă de la război, ei au fost tovarășii de luptă ai Germaniei și că, în calitate de foști aliați, li se cuvine acum Ardealul, drept pradă de război. Dar tot ei au creat o literatură întreagă, silindu-se a dovedi că, în Iulie 1914, primul lor ministru, Conte Ștefan Tisza, a luptat din răzputeri contra declarării războiului, pe care nu l-au vrut decât germanii și în care ei nu au fost târâți decât “ca victime”. În realitate ungurii nu au urmat decât o politică de oportunitate și duplicitate. Ei au încercat, după dezastru, să obțină prietenia și iertarea aliaților. Conții și baronii au cultivat până în ajunul victoriei germane și italiene, cu aceeași fervență, bunăvoințele franceze și engleze, până într’atât încât ultimii ani, piețele Londrei și Parisului, erau cu adevărat inundate de cărți, broșuri și articole, tipărite, precum se știe, cu monede falsificate în scopuri patriotice. Bărbații politici englezi ca Rothermore, miniștri francezi ca De Monzie, Pierre Cot, François de Tessen, și alții, deveniseră maghiarofili cunoscuți. Ce să mai vorbim de propaganda lor în Anglia, de nenumăratele banchete și congrese ale Contelui Ștefan Bethlen în Marea Britanie? Toate acestea nu s’au uitat, și nici această subită “schimbare la față” în contra englezilor și francezilor, a doua zi după înfrângerea lor. Însăși “Sfânta Coroană a Sfântului Ștefan” n-a fost oare oferită oricui, englezilor îndeosebi, pentru revizionism, pentru ca pe urmă după catastrofa Franței, imediat să se prezinte și să se constituie în puntea care “leagă” indstructibil Axa Roma-Berlin?

Afirmația aunei fidelități continue și neîntrerupte către Germania nu va induce în eroare, însă pe nimenea, și mai ales nu pe Führer.

Dl. Adolf Hitler are în sânge toată tragedia austriacă și cunoaște raporturile ei cu maghiarii. Dar pentru germanism, dacă austriacianismul a fost o tragedie, ce a putut fi oare pentru români într’o formă și mai gravă, maghiarismul? Nimeni, ca Adolf Hitler, nu poate înțelege mai bine problema românească. Noi am văzut cum Führerul nu a ezitat a arunca în balanță totul pentru salvarea și alipirea și celei mai mici rămășițe ce n’a intrat încă în unitatea germană. Cum n-ar înțelege hotărârea noastră de a sacrifica totul nu pentru mici rămășițe românești, ci pentru însăși leagănul naționalității noastre, care este Transilvania?

Despărțirea Transilvniei sau a unei părți a ei de România constituie cea mai mare greșală a noului stat politic al Europei centrale.

În ce privește Italia, se pare că invectivele ungurești străbat tot mai viu, iar adevărurile noastre tot mai estompat la Roma. Renașterea noastră ca popor și ca stat s'a făcut prin Italia. De acolo ne-au adus istoricii reînvierea! Acolo zac și astăzi oasele părintelui nostru politic , ale lui Inocențiu Micu-Klain.

Nu vreau să ne abandonăm unui patetism romantic. Putem totuși să ne întrebăm: ce așteaptă Roma de la maghiari? Bararea anarhiei dela răsărit? Noi suntem aceia care au îndeplinit acest rol și chiar îl putem îndeplini și în viitor, cu sau fără ei. Dar mergând pe această cale, Ducele va dezarma cea mai serioasă, dacă nu unica rezistență a hotarelor de la nord a Imperiului Roman resuscitat. Factorul cel mai de căpetenie în acest Sud-Est european este armata română. Nu trebuie demoralizat acest factor. Primit o colaborare cu ungurii, dar nu printr'o mutilare prealabilă a noastră.

De aceia îndreptăm apelul nostru către Duce, nu patetic, totuși sincer, cald: Duce, posturile avansate dela Dunăre cer Romei dreptate! Dacă glasul nostru va fi ascultat, pacea și liniștea pot fi salvate.

(Continuare nr. viitor)